

[avgi.gr](http://www.avgi.gr)

Ισπανικές εκλογές: Έξι σημεία ανάγνωσης

Πολιτικές Ειδήσεις

1. Ενισχύονται τα κυρίαρχα κόμματα. Το Λαϊκό Κόμμα (PP) κερδίζει 660.000 ψήφους σε σχέση με τις εκλογές του Δεκεμβρίου (33% και 137 βουλευτές). Το Σοσιαλιστικό Κόμμα (PSOE) διατηρεί τη δεύτερη θέση (22,7% και 85 βουλευτές), παρ' ότι έχει τις χειρότερες επιδόσεις από ποτέ. Παρά την κρίση, τα παραδοσιακά κόμματα αποδεικνύουν την ύπαρξη συμπαγών δομών και ο δικομματισμός -κατ' επανάληψη θεωρηθείς νεκρός- βγαίνει ενισχυμένος (από 50,7% στο 55,7%).

2. Στην πολιτική 2+2 δεν κάνει ποτέ 4, αλλά πάντα λιγότερο. Το Unidos Podemos (UP), συμμαχία του Podemos και της Ενωμένης Αριστεράς (IU), με τη στήριξη των τοπικών σχηματισμών των Καταλωνίας, Γαλικίας, Βαλεαρίδων και Βαλένθια, τερματίζει στην τρίτη θέση (21,1% και 71 βουλευτές), χάνοντας πάνω από ένα εκατομμύριο ψήφους σε σχέση με τον Δεκέμβριο. Το προαναγγελθέν προσπέρασμα των σοσιαλιστών δεν επιτεύχθηκε. Ένα τμήμα της νεολαίας παρέμεινε σπίτι, ενώ στις περιοχές όπου στις εκλογές του 2015 η Ενωμένη Αριστερά είχε καλά αποτελέσματα, τώρα, ως Unidos Podemos, καταγράφει τις μεγαλύτερες απώλειες.

Είναι αυτό έκφραση δυσαρέσκειας της παραδοσιακής εκλογικής βάσης του IU απέναντι στον εφήμερο λαϊκισμό του Podemos; Πιθανόν. Από την άλλη, η συμμαχία με τον μετα-κομμουνιστικό σχηματισμό δεν ενέπνευσε ένα τμήμα του εκλογικού σώματος του Podemos. Δεν πρόκειται για μια αποτυχία του UP, αλλά για ένα αποτέλεσμα μικρότερο του προσδοκώμενου, που επιβεβαιώνει την ύπαρξη ενός εδραιωμένου αριστερού κόμματος που συσπείρωσε πάνω από 5 εκατομμύρια ψηφοφόρους. Είναι κάτι πρωτόγνωρο για την Ισπανία. Τώρα πρέπει να ακολουθήσει μια περίοδος αναστοχασμού και αυτοκριτικής -αποφεύγοντας τις εσωτερικές διαμάχες- εν όψει της θέσης του στην αντιπολίτευση.

3. Για τους Ciudadanos το πλήγμα είναι σκληρό: Το κόμμα έχασε 390.000 ψήφους, που αντιστοιχούν σε 8 έδρες. Ο σχηματισμός του Άλμπερτ Ριβέρα παρουσιάστηκε ως εναλλακτική της Κεντροδεξιάς, αξιόπιστη και “καθαρή”, που έχει συγκεντρώσει λίγο παραπάνω από 3 εκατομμύρια ψήφους (13% και 32 βουλευτές). Ο κίνδυνος είναι μεσομακροπρόθεσμα να μετασχηματιστεί σε δύναμη χωρίς ουσιαστικό ρόλο, που θα απορροφηθεί από το PP και το PSOE.

4. Η Ιστορία δεν επαναλαμβάνεται. Η Ισπανία του 2016 δεν είναι η Ελλάδα του 2012-2015. Το Podemos δεν είναι ΣΥΡΙΖΑ, το PSOE δεν είναι ΠΑΣΟΚ, το PP δεν είναι Νέα Δημοκρατία. Η ισπανική κατάσταση, παρά την ατέρμονη κρίση, δεν είναι αυτή της Ελλάδας. Η εκλογική στρατηγική της ισπανικής Αριστεράς δεν αναπαράγεται στα ίχνη της στρατηγικής του ΣΥΡΙΖΑ πριν από το 2015.

5. Η νίκη του “Leave” στο βρετανικό δημοψήφισμα επηρέασε πολύ το εκλογικό σώμα. Οι Ισπανοί, παραδοσιακά ευρωπαϊστές, επέλεξαν να μη “διακινδυνεύσουν” ψηφίζοντας αλλαγή. Έτσι κατέφυγαν στα παραδοσιακά κόμματα, τα οποία, παρ' ότι έχουν χτυπηθεί από αναρίθμητα σκάνδαλα διαφθοράς, προσλαμβάνονται ως “ασφαλέστερες” επιλογές στην περίοδο βαθιάς αβεβαιότητας που διανύουμε. Πρόκειται για ψήφο υπαγορευμένη από τον φόβο για τα αστάθμητα επακόλουθα του Brexit, τον οποίο το PP εκμεταλλεύθηκε όσο καλύτερα μπορούσε, με έναν λόγο εστιασμένο στη “σταθερότητα” (συσπειρώνοντας κυρίως τους πολίτες άνω των 55 ετών). Πρόκειται για ψήφο πολωμένη από τον φόβο προς τον “μπολιβαριανό λαϊκισμό” του Podemos, που καλλιεργήθηκε ad hoc από τα κυρίαρχα κόμματα και τα συστημικά MME, η οποία απέβη “χρήσιμη”, αφού βασίστηκε στην κόπωση των επανειλημμένων εκλογών.

6. Η διακυβέρνηση της χώρας δεν μπορεί να διασφαλιστεί από μια Βουλή χωρισμένη σε 4 μεγάλα κόμματα. Εκ των πραγμάτων, τα αποτελέσματα μεταθέτουν τον σχηματισμό αριστερής κυβέρνησης. Τα πιο πιθανά σενάρια είναι είτε ο σχηματισμός κυβέρνησης μειοψηφίας από το PP, με την αποχή του PSOE (και των Ciudadanos), είτε ο σχηματισμός κυβέρνησης κατά τα γερμανικά πρότυπα, με συμμετοχή του Λαϊκού Κόμματος και των Σοσιαλιστών. Θα πρέπει να δούμε εάν οι Σοσιαλιστές θα απαιτήσουν την απομάκρυνση του Ραχόι, ο οποίος σε αυτή τη φάση διαπραγματεύεται από θέση ισχύος. Εκτιμάται ότι το νομοθετικό σώμα θα είναι βραχύβιο, θα προϋποθέτει προγραμματικές συμφωνίες αποδεκτές από τα δύο μεγάλα κόμματα, ίσως και από τους Ciudadanos. Οι

αγορές, οι Βρυξέλλες και τα άλλα κέντρα ισχύος πιέζουν για τον σχηματισμό κυβέρνησης πριν από τον Αύγουστο, αλλά μπορεί να φτάσει ως τον Σεπτέμβριο. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να αποκλειστεί η επανάληψη των εκλογών. Όλο και κάποιος θα υποχωρήσει. Χρειάζεται μόνο να δούμε ποιος και σε ποια θέματα.

Steven Forti, ερευνητής στο Ινστιτούτο Σύγχρονης Ιστορίας - *Universidade Nova de Lisboa*. (Το άρθρο γράφτηκε αποκλειστικά για την παρούσα στήλη. Μετάφραση από τα ιταλικά: Μαρία Γαβαλά. Επιμέλεια: Μαρίνα Κόντη)